

Lapset ja nuoret liikkeelle – miljardeja säästöön!

KOHTI KOULUJEN ILTAPÄIVÄTOIMINNAN REFORMIA

HENRIK DETTMANN | 12.3.2019

@ HELSINGIN LIIKKUMISOHJELMA, MUSIIKKITALO

A black and white photograph of a young child lying on their back on a patterned rug. The child is holding a tablet computer with both hands and looking at the screen. To the left of the child, there is a small toy car and some scattered blocks. To the right, there is a toy bus and more blocks. The image is split diagonally by a magenta line. The left side of the image is covered by a magenta overlay with the text 'Liikkuuko lapsesi riittävästi?' in white. The right side of the image is in black and white.

**Liikkuuko lapsesi
riittävästi?**

Kylmä totuus

- Lasten ja nuorten liikuntaan käyttämä aika lähti laskuun 1970-luvun jälkeen
- Nykypäivä: 15-vuotiaista tytöistä 94% ja pojista 84% eivät liiku riittävästi
→ **liikkumattomuus on uusi normaali**
- Seurauksia: Diabetes, tuki- ja liikuntaelinongelmat, ylipaino, masennus, ahdistuneisuus, merkityksettömyyden tunne, syrjäytyminen, todennäköisyys keski-ikäen ja vanhuuden sairauksiin kasvaa
- **Kuka maksaa?**

Muistutus ennen asiaa

- Liikkumattomuus ei ole nuorten syy
- 1980-luvulla oli vain televisio ja radio.
Sen jälkeisinä vuosikymmeninä:
videopelit, tietokoneet, internet,
älylaitteet, virtuaalitodellisuus.
- Teknologiajätit ovat värvänneet
maailman parhaat voimat tekemään
tuotteistaan mahdollisimman koukuttavia
→ moralisoinnilla emme voita mitään

Miksi nuoret eivät liiku riittävästi?

- Teknologia
- Ilmainen liikunta (koululiikunta) koetaan vastenmielisenä
- Harrastukset kallistuvat lasten kasvaessa: huippuihin panostetaan, harrastelijoille ei leikkimielistä liikuntamahdollisuutta
- Köyhimmillä ei varaa seurojen harrastustoimintaan
- ”Kuskausrumba”

Keskustelun ongelma?

- Keskustelu edelleen: näpertelyä, oman selustan turvaamista, ohi aiheen, ulkoistamista
- Aina löytyy muuta tärkeämpää kuin se, että löydettäisiin 300 miljoonaa ja laitettaisiin asia kerralla kuntoon
- Miksi omaan kehoon ja mieleen tutustuminen ja sen vaaliminen pidetään vähäpätöisempänä kuin aakkoset ja kertotaulu?
- Jos ja kun maailma ei enää motivoi lasta ja nuorta luontaiseen liikkumiseen, valtiovallan oltava aktiivisempi

Iltapäivätoiminnan reformi

- Peruskoulu syntyi kuromaan umpeen luokkaeroja, takamaan yhtäläiset mahdollisuudet → Suomi kansainvälisenä menestystarinana. Myös yhtäläiset harrastusmahdollisuudet.
- Koulujen ja iltapäivätoiminnan laajempi yhdistäminen (pilotti yhdellä luokka-asteella, sitten portaittain alakoulu → koko peruskoulu → toinen aste)
- Koulujen, kuntien ja urheilu- ja harrasteseurojen laajempi yhteistyö: **monitieteinen huippupedagogien ja -valmentajien yhteistyö**
- Onko klo 8.30-16.30 todella huonompi vaihtoehto kuin 8.30-14.30 + 17.00-.00? Ajankäytöllisten resurssien maksimointi!
- Valtaisa merkitys lasten yöunten kannalta!
- **LAPSEN ARKI KEKSIÖSSÄ**

”Liikunnan” käsite

- Aiemmin liikunnan oppiaineella yleissivistävä tehtävä
- Iltapäiväreformin myötä: Harrastukset jo koulupäivän aikana – ”Kehon tuntemus”
- Taso-, ikä- ja sekaryhmät → jokaiselle motivoiva ympäristö
→ jokaiselle onnistumisen kokemuksia ja liikunnan tuomaa hyvinolontunnetta
 - Pallo- ja mailapelit, voimistelu, uinti, yleisurheilu
 - Mutta myös jooga, esteradat, hippa, polttopallo, Pokémon Go, tanssimatto- ja Kinect-pelit, tanssi, aerobiset liikuntalaitteet yhdistettynä ruutuaikaan
- Oppilaan saavutettava yksilöllisesti tietty viikoittainen liikuntamäärä

Enemmän kuin liikuntaa

- Liikunta vain yksi osa kokonaishyvintia
- "Lukutoukka" ja "aivoton bodari" molemmat haitallisia stereotypioita. HS.fi: "Fyysisten ja älyllisten kykyjen välillä on vahva yhteys"
- Iltapäivätoiminnan reformiin myös taideaineet ja ajattelua kehittävät kerhot: arkkitehtuuri, teatteri, kirjoittaminen ja kirjallisuus, AV-tekniikka, väittely, improvisaatio, piirtäminen ja maalaus, käsityöt, bändikerhot, musiikin teoria → **tasapaino** - "Mielen tuntemus"
- Lapsi ei opi matematiikkaa vain pönttäämällä ja laskemalla, vaan myös piirtämällä ja leikkimällä (rytmit, kolmiulotteisuus ym.)
- Lapsi tutustuu kehoonsa kokonaisvaltaisesti

”Mitä tämä maksaa?”

- ”Liikkumattomuus maksaa seitsemän miljardia euroa vuositasolla” vs. ”300 miljoonan vuosi-investointi riittää takaamaan tunnin päiväkohtaiset liikkumisolosuhteet kaikille Suomen oppivelvollisille”
- **Peruskoulu on kallis.** Väittääkö joku, ettei peruskoulu kannattaisi?
- **Eikö investointi nimenomaan ole säästöä, jos ja kun se edesauttaa kansalaisten hyvinvointia myös vuosikymmenten tähtäimellä?**
- Iltapäiväkerhossa kaupalliset ja ei-kaupalliset toimijat yhteistyössä
- Täydellistä mahdollisuuksien tasa-arvoa emme voi saavuttaa,
→ liikkumis- ja harrastusmahdollisuudet kansallisesti määritellylle minimitasolle.

Kelpaako meille
sellainen koulutus-
järjestelmä jossa 94%
ei opi aakkosia?

Kiitos!

HENRIK DETTMANN | 12.3.2019

@ HELSINGIN LIIKKUMISOHJELMA, MUSIIKKITALO

